

Inhoud

- Het domein WSE
- Evaluatie binnen WSE
- Evaluatiebeleid/plan*:
 - Strengths
 - Weaknesses
 - Opportunities
 - Threats
- Vooruitblik en conclusies

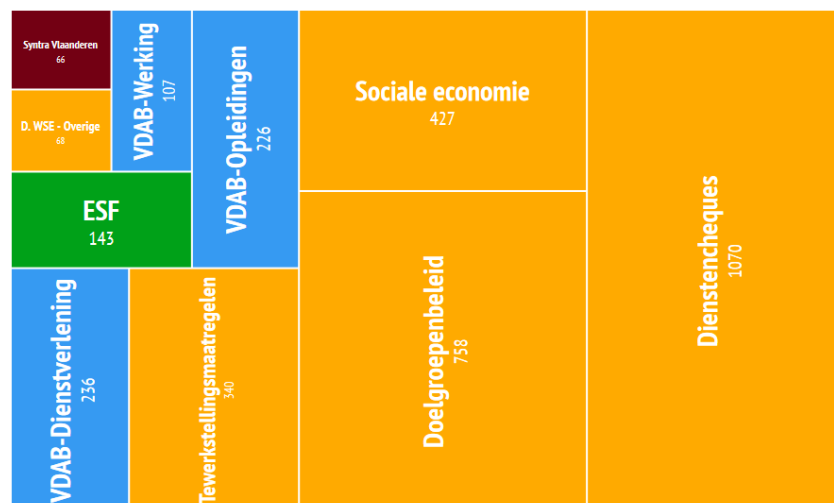
*Focus op topic "M&E plan" uit Holvoet et al., 2012; Holvoet and Inberg, 2014

Het domein WSE - intro

- Vlaams werkgelegenheidsbeleid
 - Onderscheid van federale bevoegdheden (arbeidsrecht, passief arbeidsmarktbeleid, sociale zekerheid)
- Sociale Economie
 - Maatwerkbedrijven, arbeidszorg, activiteitencoöperaties, enz...
- 2 bevoegde ministers

Het domein WSE – maatregelen en budget

Het domein WSE - entiteiten

Vier entiteiten

- Arbeidsmarkregisseur

- Subsidieverlening via projecten

- Ondernemerschap

DEPARTEMENT
**WERK &
SOCIALE
ECONOMIE**

- Beleidscoördinatie
- Uitbetaling van subsidies
- Inspectie
- ...

Evaluatie binnen WSE

- Evaluatie in de strikte zin van het woord:
“the systematic application of social research procedures in assessing the conceptualization and design, implementation, and utility of social intervention programs”*.
- Geen “evaluatieaanpak” maar “**evaluatieaanpakken**”
- **Veel initiatieven** met betrekking tot evaluatie (strikt gedefinieerd): ESF-evaluaties, VDAB-evaluaties, VIONA-studies
- **Organisch** gegroeid
- Sterk ingebed in het beleidsdomein, mede dankzij **traditie van monitoring**
- **Verschillen tussen entiteiten:** Syntra, VDAB, WSE, ESF.

*Rossi & Friedman, 1985

Evaluatie binnen DWSE

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

VIONA

Steunpunt
WSE (tot 2015)

Externe
evaluaties

Institutionele
evaluaties

Evaluaties
binnen
projecten

Monitoring

Diepgaande
evaluatie
rapporten

Evaluatie van
ondernemings
plannen

Interne audits
("consultancy
audits")

Evaluatie van
ondernemings
plannen

Interne audit
(aandacht
voor risico-
management)

Evaluatiebeleid - Plan voor M&E

Is er een omvattend plan voor M&E,
dat stelt wat, wanneer, hoe en voor
wie te evalueren?

Evaluatiebeleid - Plan voor M&E

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

Evaluatiebeleid aanwezig

Vormgeving door VDAB zelf

Bevat richtlijnen mbt evaluatiekalender (KT en LT), afstemming met audit, eigenaarschap van evaluatie, evaluatieteam, evaluatiecriteria en proces van evaluatie (wordt flexibel ingezet)

Evaluatiebeleid in wording

Wel strikte procedurele richtlijnen voor extern onderzoek via het VIONA-programma

Geen inhoudelijke voorschriften of kalender

Evaluatieplan aanwezig
Vormgeving in het kader van EU-verordeningen mbt OP

Bevat richtlijnen mbt evaluatiefunctie, proces, rapportering, expertise, disseminatie en kwaliteit, en disseminatiekalender

Evaluatiebeleid - Monitoring vs. evaluatie

Is het verschil tussen M&E duidelijk verwoord?

Evaluatiebeleid - Monitoring vs. evaluatie

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

Duidelijk verwoord in
evaluatiebeleid (cf. Direct-
Monitor-Evaluate cyclus)

In het verleden:
evaluatierapporten waren
vaak monitoringsrapporten

In het courante taalgebruik
wordt de term “evaluatie”
vaak gebruikt voor
monitoringsactiviteiten
(bvb van outcomes)

Evaluaties vaak moeilijk te
identificeren in externe
rapporten (VIONA)

Houdt verband met sterke
traditie van monitoring,
losgekoppeld van evaluatie

Ja, er worden richtlijnen
gegeven voor monitoring
van te evalueren oproepen.

Geen link tussen
monitoring en evaluatie,
twee aparte zaken

Evaluatiebeleid - Autonomie & onpartijdigheid

- Wordt de nood aan autonomie en onpartijdigheid expliciet vermeld?
- Laat het plan de analyse van “lastige” vragen toe?
 - Is er een onafhankelijk budget?

Evaluatiebeleid - Autonomie & onpartijdigheid

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

Evaluatiefunctie (binnen staf) duidelijk onderscheiden van uitvoering

Geen specifiek budget, maar menselijke kapitaal (3 VTE) indien nodig budget voor externe evaluaties.

Externe evaluaties - VIONA

Studiedienst duidelijk onderscheiden van uitvoering

Budget aanwezig (373.000)

Externe evaluaties voorzien in evaluatieplan

Evaluatiefunctie duidelijk onderscheiden van uitvoering in evaluatieplan

Autonomie vermeld door richtlijnen EU

Budget aanwezig: 800.000

Agenda-setting houdt rekening met de sociale partners

Evaluatiebeleid - Feedback

Is er een consistente en expliciete benadering ten aanzien van rapportering, disseminatie en integratie?

Evaluatiebeleid - Feedback

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

Duidelijk verwoord in
evaluatiebeleid

Stakeholders worden
betrokken in consultatie,
mogelijkheid tot
organisatie van uitgebreide
bevraging,
managementsamenvatting,
validering in DC, opvolging
van aanbevelingen in
verschillende fora.

Opvolging in werkgroepen
met stakeholders, focus op
legitimiteit of
wetenschappelijke kwaliteit

Disseminatie na
ministeriële goedkeuring
binnen welomlijnde
periode (3 maanden na
beleidsadvies)

Geen regels voor opvolging
van aanbevelingen

Betrekking van
stakeholders en opvolging
opgenomen in
kwaliteitsrichtlijnen van EC,
methodologische kwaliteit
centraal via Stuurgroep
met experts

Rapportering aan Europese
Commissie volgens
vastgelegd kalender

Disseminatie via website
(muv evaluaties binnen
projecten)

Evaluatiebeleid - Stroomlijning planning & budgettering

Worden de resultaten van M&E
geïntegreerd in de plannings- en
budgetteringsactiviteiten?

Evaluatiebeleid - Stroomlijning planning en budgettering

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

Meestal (voor planning), is afhankelijk van de eigenaars van de evaluatie

Monitoringsgegevens worden gebruikt om budgetten in te schatten (op termijn link met *Activity Based Costing*)

Geen richtlijnen; het verder gebruik van de evaluaties varieert.

Monitoringsgegevens mbt output worden gebruikt bij begrotingsprocessen.

Ja, maar alleen tussen de programma-periodes. Evaluaties zullen effect hebben op programmering vanaf 2020. (EU cyclus).

SWOT

Op basis van het voorgaande....

S Down-to-earth	W Partiële institutionalisering
O Hertekening	T Fragmentatie

SWOT - Sterktes

- Down-to-earth: evaluatieaanpak dicht bij de realiteit van elke entiteit
- Goed uitgebouwde aanpak
- Kritische massa aan inhoudelijke en methodologische expertise, bereidheid tot samenwerking

SWOT - Sterktes

- Goede samenwerkingsverbanden doorheen studiediensten
- Eerste stappen naar institutionalisering van evaluatie reeds ondernomen

SWOT - Zwaktes

- Nood aan meer afstemming en stroomlijning:
 - geen gemeenschappelijke discours doorheen domein
 - geen gemeenschappelijk kader doorheen domein
 - “outside-in” invalshoek is beperkt (<-> Denemarken)
- Geen integratie van kennis (gevolgen voor continuïteit)

SWOT - Zwaktes

- Autonomie: geen richtlijnen mbt criteria voor uitbesteding
- Variatie in gebruik van aanbevelingen uit evaluaties
- Verschillende cycli van beleidskalenders: ESF, VDAB

SWOT - Opportuniteiten

- Institutioneel momentum nav staatshervorming
 - om evaluatielandschap te hertekenen
 - om onafhankelijke evaluatiefunctie te verankeren
- Integratie ESF in DWSE: extra impuls
- Klemtoon op efficiëntie laat verscherping van evaluatie-opdracht toe

SWOT - Opportuniteiten

- Breder samenwerking mogelijk met nieuwe actoren: RSZ, RVA, KSZ, gewesten
- Breder maatschappelijke context: toenemende beschikbaarheid van administratieve gegevens en big data

SWOT - Bedreigingen

- Risico's van **fragmentatie**:
 - Ongelijke frequentie van evaluaties doorheen maatregelen.
 - Niet consistente toepassing van evaluatiecriteria
 - Legitimiteit van evaluatiefunctie kan verschillen
- Onderscheid met monitoring: vaag indien niet bewaakt

SWOT - Bedreigingen

- Beleidsevaluatie ten koste van beleidsvernieuwend onderzoek?
- Meer bevoegdheden, minder middelen
- Beperkte markt van externe evaluatoren

Conclusie en vooruitblik

- SWOT samengevat = uitdagingen en noden:
 - **Balans** tussen stroomlijning en eigenheid van elke entiteit
 - **Verankering** van de evaluatiefunctie binnen elke entiteit
 - **Consolidatie** van samenwerking doorheen entiteiten
 - **Integratie** van de aanwezige kennis